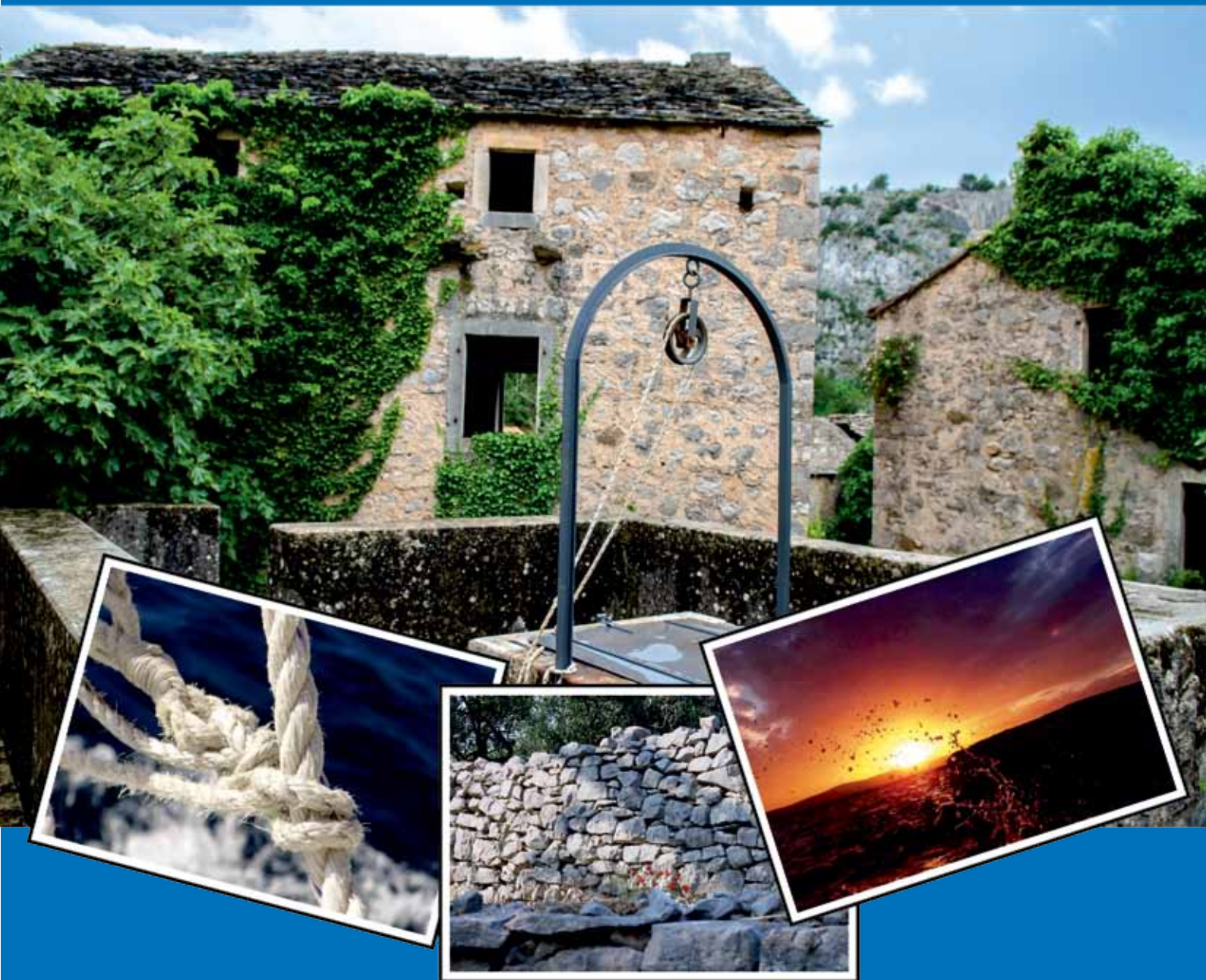

Kronika

SPLITSKO - DALMATINSKE ŽUPANIJE

ZLATNI RAT – TREĆA NAJBOLJA PLAŽA NA SVIJETU

Bruxelleska neprofitna organizacija „European Best Destinations“ (EBD) proglasila je bolški Zlatni rat trećom najboljom plažom u Europi ove godine.

Organizacija koja se bavi promocijom turizma, objavila je rezultate glasanja i izbora čitatelja njihovih e-publikacija i posjetitelja web-site-a EBD po kojemu je upravo naš Zlatni rat na trećem mjestu europskih najboljih plaža.

Na prvom je mjestu plaža u Engleskoj (Tenby Harbour Beach), drugi je Portugal (Praia da Cova Redonda), a iza Hrvatske i Zlatnog rata su Italija, Španjolska, dvije plaže u Francuskoj, Maroko, Cipar, Danska.

Poštovano čitateljstvo,

Od zanimljivih tema iz ove Kronike izdvajamo one iz gospodarstva: Shift konferenciju, sjednicu Gospodarsko socijalnog vijeća SDŽ, rezultate EU projekta Solution, te posjet županijskog izaslanstva otoku Braču. Predstavljamo i završen IPA projekt „Adristorical land“ koji obogaćuje turističku ponudu otoka Hvara. Obilježeni su dani važni za povijest naše Domovine: Dan Državnosti i Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja. O svemu navedenom, te o nizu drugih tema doznajte u Kronici pred Vama.

Impressum:

„Kronika Splitsko-dalmatinske županije“
Informativno glasilo
Splitsko-dalmatinske županije

ISSN 1332-6465

Broj 88

Nakladnik: Splitsko-dalmatinska županija
Glavna urednica: Mihovila Franetović, dipl.iur.
Tajnica Županije

Zamjenica glavne urednice:
Ana-Marija Škorić, prof.

Uredništvo:
Visko Haladić, dipl. ing.
Luka Brčić, prof.
Anđelka Vuković, mag.oec.
Ana Grgić, dipl.iur.

Tajnica Uredništva: Linda Nerlović

Adresa Uredništva: Split, Domovinskog rata 2,
Telefon: 021 400 019

E-mail: ana-marija.skoric@dalmacija.hr

Grafička priprema i tisak: »DES« - Split

KRONOLOGIJA DOGAĐAJA

5. lipnja

Održana prezentacija projekta 1000 hrvatskih plaža.

6.-7. lipnja

Održana Shift konferencija.

Župan primio dr. Judith Reisman.

19.-28. lipnja

Športsko kulturno umjetničko društvo "Slime" organiziralo 13. Ivanjske večeri - Slime 2014.

24. lipnja

Obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske.

24.-26. lipnja

Održani 11. Dani komina, pure i bronzina.

26. lipnja

Upriličeno primanje za djecu iz poplavljenih slavonskih sela.

Održana 10. sjednica Županijske skupštine

Dana 8. srpnja pod predsjedanjem Petroslava Sapunara, predsjednika, održana je 10. sjednica Županijske skupštine.

Skupština je donijela Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Splitsko-dalmatinske županije za 2014. i projekcije za 2015. i 2016. Župan Zlatko Ževrnja je ocijenio kako su Izmjene i dopune Proračuna razvojne jer se više od 40 posto sredstava izdvaja za razvojne projekte. „Većina sredstava je namijenjena razvojnim projektima, ali nismo zaboravili ni na zdravstvo i školstvo. Odlučili smo izdvojiti sredstva i za KBC Split iako to nije naša obaveza. Riječ je o uređenju specijalne operacijske dvorane, a zahvaljujući novoj opremi pacijenti dva dana nakon operacije mogu otići na kućnu njegu, dok bi ranije morali ostajati u bolnici 10 do 12 dana“, istaknuo je župan. Osim Proračuna, Skupština je donijela programe o izmjenama i dopunama programa javnih potreba. Donesena je Odluka o izmjenama Odluke o izvršavanju proračuna Splitsko-dalmatinske županije za 2014. godinu. Prihvaćeno je Izvješće o stanju zaštite i spašavanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2014. godini, sa smjernicama za organizaciju i razvoj sustava za sljedećih godinu dana. Kako je istaknuto u Smjernicama u sljedećih godinu dana potrebno je u roku od tri mjeseca donijeti Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Splitsko-dalmatinske županije i provesti natječaj za opremanje Specijalističke postrojbe civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije za spašavanje iz ruševina. Zatim u roku od šest mjeseci provesti natječaj za opremanje Specijalističke postrojbe civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije za logistiku, a do konca godine donijeti usklađenu Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za Splitsko-dalmatinsku županiju. Potrebno je donijeti usklađeni Plan zaštite i spašavanja Splitsko-dalmatinske županije, te Vanjski plan zaštite i spašavanja od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za dva pogona tvrtke INA- Industrija nafte d.d., skladište Solin, na lokacijama „Sveti Kajo“ i „Vranjičko Blato“.

S obzirom da novi Zakon o savjetima mladih na drugačiji način definira pojam mladih, osnivanja Savjeta mladih, određivanje njihovog broja, izbor, dužinu mandata, djelokrug rada, Skupština kao predstavničko tijelo donijela je novu Odluku o osnivanju Savjeta mladih Splitsko-dalmatinske županije. Donošenjem ove Odluke i njenim stupanjem na snagu pokrenut će se i provesti postupak izbora članova Savjeta mladih i njihovih zamjenika. Vijećnici su donijeli Zaključak o davanju suglasnosti za raspolaganje imovinom Turističko-ugostiteljskoj školi, Split i Komercijalno-trgovačkoj školi, Split, Zaključak o davanju suglasnosti na Odluku o nabavci ICP aparata Nastavnom zavodu za javno zdravstvo

Splitsko-dalmatinske županije, te Zaključak o davanju ovlaštenja imenovanim mrtvozornicima Splitsko-dalmatinske županije. Donijete su i odluke o davanju koncesije na pomorskom dobru u svrhu gospodarskog korištenja plaže, u svrhu gospodarskog korištenja plažnog ugostiteljskog objekta, tobogana i plaže, te u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene - sidrišta. Skupština je donijela odluke o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru. Donijeto su rješenja o imenovanju sudaca porotnika Županijskog suda u Splitu, te sudaca porotnika za mladež Županijskog suda u Splitu.

Vijećnici pitaju

Vijećnik Petar Kačunko, postavio je pitanje vezano za deficitaran kadar liječnika i medicinskih sestara koji sve više odlaze na rad u inozemstvo. Zanima ga da li će se nešto promijeniti dolaskom novog ministra na vlast. Da li će biti više mogućnosti za upis studenata medicine odnosno polaznika Medicinske škole, obzirom na očite potrebe za takvim kadrom.

Luka Brčić, zamjenik župana, odgovorio je kako Županija kao osnivač svih srednjih škola na području naše Županije, u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje upozorava na važnost upisne politike koja mora pratiti situaciju u društvu, koja su zanimanja profitabilna a koja nisu. Upisnu politiku planira i provodi Ministarstvo, a Županija će kao i do sada upućivati dopise Ministarstvu.

Vijećnik Klement Bašić postavio je županu pitanje vezano za ulaganje norveške firme PPK Nekretnine, koja bi u Sućurju ulagala u turistički kompleks. Došlo je do izmjene prostornog plana, Županija je dala suglasnost da su promjene u skladu sa zakonom i planom županije ali investicija nije zaživjela. Što Županija može učiniti u poticanju i pomoći investitoru? Zlatko Ževrnja, župan, odgovorio je, kako je Županija u formalno pravnom smislu odradila svoj dio posla donošenjem Izmjena i dopuna prostornog plana. Međutim, problem postoji na relaciji Općina i investitor, gdje se Županija aktivno uključila održavajući česte sastanke da bi se postigao konačan dogovor i pronašlo rješenje nastalog problema. Problem je u nesuglasju granica koje želi PPK i onih koje zahtjeva Općina. Precizne granice građevinskog područja ne određuju se Prostornim planom Županije nego općinskim prostornim planom koji se radi na katastarskoj mjeri 1:5000. Primjedba je išla vezano za izgled granice, crte nisu ravne nego vijugaste, iako Zakon ne određuje izgled ucrtane granice. Problem je nastao i vezano za izgradnju infrastrukture do turističke zone. Županija je, iako joj nije u obvezi, imenovala koordinatora koji bi savjetima, stručnom pomoći, posredovanjem pomogao u rješavanju nastalih problema a radi realizacije ovog važnog projekta. Drugih ingerencija Županija nema, niti može Općinskom vijeću nametnuti svoje mišljenje.

KRONOLOGIJA DOGAĐAJA

30. lipnja

Predstavljen projekt „INFO-HEP CENTAR – prekograničnom suradnjom do lako dostupnih zdravstvenih i socijalnih usluga“.

1. srpnja

Čelnici Viteškog albarskog društva posjetili Županiju. Župan Zlatko Ževrnja istaknuo je kako je Županija prošle godine izdvojila 1.200.000 kuna za Albarske dvore. O svim planovima i projektima koji su vezani uz 300 Alku čelnike Županije izvijestio je predsjednik VAD-a Stipe Jukić. Naglasio je kako Sinjska Alka nije samo projekt Sinja, Cetinske krajine ili Županije, već je to i nacionalni projekt što potvrđuje podrška najviših političkih i kulturnih institucija. Primanju su nazočili iz VAD Dinko Bošnjak, Ivan Nasić i Davor Benja, zamjenica gradonačelnika Grada Sinja Kristina Križanac, gvardijan Petar Klapež, predsjednik Županijske skupštine Petroslav Sapunar i zamjenik župana Luka Brčić.

2. srpnja

Održana 4. sjednica Odbora za sigurnost.

8. srpnja

Održana 10. sjednica Županijske skupštine.

22. srpnja

Konzulica Republike Mađarske posjetila Županiju.

23. srpnja

Održana 5. sjednica Odbora za sigurnost.

25. srpnja

Održana tiskovna konferencija na temu „Siguran lov“.

KRONOLOGIJA DOGAĐAJA

25. i 26. srpnja

Starodrevni Klis i njegova slavna Tvrđava posljednjega ovoljetnog srpanjskog vikenda iznova su osvanuli u čudesnom ruhu oživljene povijesti. Viteški turniri u mačevanju, turniri u streličarstvu, žongliranje s vatrama, arhaični pučki napjevi, zvuci dipala, gajdi, bubnjeva i gusala uživo, orijentalna glazba s programima trbušnih plesačica, iluzionisti... Sve to u ambijentu sajma starih obrta i zanata, izvornih jela i pića, autentičnih rukotvorina, autohtonih suvenira i ostalih proizvoda mediteranskog podneblja, s brojnim okupljenim izlagačima iz Dalmacije i cijele Hrvatske. Odigrana je rekonstrukcija povijesne bitke između Uskoka i osmanlijske vojske. Scene opsade, navale, pregovora, osvajanja, obrane, probijanja, pojedinačnih i skupnih borbi u koreografskoj i dramskoj izvedbi oko 250 kostimiranih sudionika, članova 24 povijesne postrojbe iz raznih krajeva Hrvatske te skupina iz Slovačke, Slovenije i Mađarske ispunili su zidine stare Tvrđave.

29. srpnja

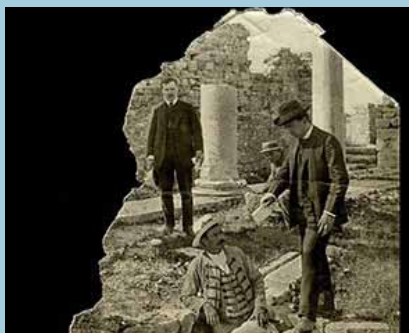
Održana 11. sjednica Županijske skupštine.

8. kolovoza

Održan VI. susret klapa „Vranjicu ljubavi moja.“

11. kolovoza

Povodom obilježavanja 80-te godišnjice smrti velikana hrvatske arheologije don Frane Bulića u Galeriji „Zvonimir“ u Solinu otvorena izložba o njegovom životu. Široj publici izložene su raritetne Bulićeve fotografije s kraja 19. stoljeća, pa do njegove smrti 1934. godine.

Održana 11. sjednica Županijske skupštine

Sjednicom održanoj 29. srpnja predsjedavao je predsjednik Skupštine Petroslav Sapunar. Uvodno izlaganje za Polugodišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje siječanj-lipanj 2014. godine dala je pročelnica Sanja Viculin. Izvijestila je da su u prvoj polovini ostvareni prihodi i primici u iznosu od 196,1 milijun kuna ili 47,5 posto plana, a ukupni rashodi i izdaci iznose 149,9 milijuna kuna ili 33,7 posto plana. Izvještaj je prihvaćen većinom glasova. O stanju u Županijskoj upravi za ceste izvjestio je ravnatelj Petar Škorić. Naglasio je kako se predloženim Izmjenama i dopunama financijskog plana za 2014. godinu ukupni prihodi i primici povećavaju sa 113 na

115 milijuna kuna, a isti toliki su i planirani rashodi. Za redovno održavanje županijskih i lokalnih cesta planirano je 43,5 milijuna kuna, a investicijsko održavanje cesta sada se planira u iznosu od 14 milijuna i 225 tisuća kuna. Nakon uvodnog izlaganja ravnatelja jednoglasno je prihvaćen Izvještaj o izvršenju Financijskog plana I. – VI. 2014. Županijske uprave za ceste, te Izmjena i dopuna Financijskog plana i Plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta Županijske uprave za ceste na području Splitsko-dalmatinske županije za 2014. Prihvaćeno je Izvješće o obavljenoj reviziji Splitsko-

dalmatinske županije za 2013. godinu. Revizori Državnog ureda za reviziju, Područnog ureda u Splitu u razdoblju od 5. veljače 2014. godine do 17. lipnja 2014. godine obavili su reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Splitsko-dalmatinske županije za 2013. godinu. Izvješće o obavljenoj reviziji Splitsko-dalmatinske

županije za 2013. godinu uručeno je 17. lipnja 2014. godine. Izraženo je bezuvjetno mišljenje. Ovakvo mišljenje Revizori Državnog ureda za reviziju, Područnog ureda u Splitu pohvaljeno je od strane vijećnika, te je zaključeno kako je to dokaz da Županija u ovo vrijeme kada je oko nas sivilo, tuga i tragedija imamo primjer kako se može raditi pošteno, bez greške. Županijski vijećnici prihvatili su izvješća o stanju u zdravstvenim ustanovama Domu zdravlja SDŽ, Nastavnom zavodu za javno zdravstvo SDŽ, Ljekarni SDŽ, Stomatološkoj poliklinici Split, Zavodu za hitnu medicinu SDŽ, Poliklinici za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju Split, te Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju „Biokovka“ Makarska.

Sva izvješća dopunjena su s Izvješćem o radu Upravnog vijeća. Vijećnici su razmatrali, te prihvatili Izvješće o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2013. godini. Gospodarska kretanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2013. godini karakterizirana su ukupnim smanjenjem gospodarskih aktivnosti, a pozitivni pokazatelji u financijskom dijelu poslovanja su uglavnom rezultat neto dobiti u djelatnosti brodogradnje (rezultat procesa sanacije na temelju Sporazuma s Vladom RH). U odnosu

KRONOLOGIJA DOGAĐAJA

Jagoda Mardešić, viša kustosica Arheološkog muzeja u Splitu koja je postavila izložbu, navela je kako je „don Frane bio čovjek strašne upornosti“. I ova izložba u Solinu potvrđuje da ni danas don Frane Bulić nije izgubio veliko značenje za kulturu hrvatskog naroda.

12. kolovoza

U Muzeju triljskog kraja održana dječja radionica u organizaciji Instituta za arheologiju iz Zagreba i Muzeja triljskog kraja. Tematski je obrađen rimski način života kroz nekoliko edukativnih radionica. Djeca su imala prilike upoznati rimski pribor za pisanje, proizvesti rimsku tintu te napisali kratke rimske poruke. Upoznali su i rimski način odijevanja, dijelove odjeće te su odjenuli raznobojne stole i tunike.

Dječaci su se najviše bavljali uz igru s orasima (nux) i loptom (pilus) dok su djevojčice odijevale replike rimskih lutki izrađene od drveta i tkanine. Igrale su se i razne igre na pločama (latrunculi, mlin). Sudionici su bili djeca školske i predškolske dobi.

24. kolovoza

U Trilju održana tradicionalna V. Utrka Cetinskih lađa. Natjecalo se devet ekipa: Čaporice, Trilj, Vedrine, Košute, Čačvina, Bisko, Ugljane, Nova sela i ŠRD "Cetina". U prve dvije utrke su se dobivali finalisti za treću finalnu utрку koja je dala i pobjednika ovogodišnjeg natjecanja, a to je ekipa iz Novih sela. U kategoriji "Plivanjem i penjanjem do pršuta" najbrže vrijeme je imao Ivan Čalo, a u kategoriji "Plivanjem do šarana" najbrži je bio Domagoj Odrlić. Cilj manifestacije je bio održati i zadržati tradiciju, podsjetiti se na vremena kada stanovnici Trilja i drugih mjesta uz Cetinu imali samo jedno prijevozno sredstvo a to je –lađa.

na prethodnu godinu ostvareni su slijedeći rezultati: smanjenje ukupnih prihoda za 0,46%, smanjenje ukupnih rashoda za 0,9%, pozitivni konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 391 milijuna kuna, smanjenje dobiti razdoblja za 24,5%, smanjenje gubitka za 29,5%, povećanje investicija u novu dugotrajnu imovinu za 10,2%, rast turističkog prometa: broja turista za 11,07% te noćenja za 9,03. Ublažavanju negativnih posljedica recesijskog učinka na gospodarstvo zasigurno su doprinijeli programi Županije na poticanju razvoja malog i srednjeg poduzetništva, te poljoprivrede i turizma. Programi kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva kontinuirano potiču nova ulaganja i isti se namjenski koriste za nove investicije, s tim da je u posljednjih 6 godina ostvareno ~ 1,5 milijarda kuna direktnih investicije u gospodarstvo Splitsko-dalmatinske županije, a prikazani rezultati pokazuju opravdanost nastavka ulaganja u malo i srednje poduzetništvo. Postignuti rezultati na Programu poticanja maloga i srednjeg poduzetništva - prevladavanje problema nezaposlenosti, samozapošljavanju te otvaranju novih radnih mjesta, ukazuju na nužnost ustrajanja Županije u njegovoj provedbi, te da će ovaj Program i dalje predstavljati jedan od ključnih prioriteta u razvoju gospodarstva Županije. Podizanjem svijesti o raspoloživosti i prihvatljivosti europskih fondova, uz kontinuirani proces Županije na stvaranju kvalitetnih preduvjeta za razvoj i investicije u gospodarstvo, u narednom razvojnom ciklusu (2014. – 2017., prilagođeno ciklusu EU programa) za očekivati je ostvarenje ubrzanog gospodarskog rasta Županije. Prihvaćeno je Izvješće o radu Javne ustanove RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije u 2013., dopunjeno s Izvješćem o radu Upravnog vijeća za 2013. godinu, Izvješće o radu za 2013. godine Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području

Splitsko-dalmatinske županije, dopunjeno s Izvješćem o radu Upravnog vijeća za 2013. godinu, Izvješće o poslovanju Županijskih cesta d.o.o. Split za 2013., Izvješće o poslovanju Regionalnog centra čistog okoliša, d.o.o za 2013., te Izvješće o radu Lučke uprave Splitsko-dalmatinske županije za 2013. godinu dopunjeno s Izvješćem o radu Upravnog vijeća. Vijećnici su prihvatili Izvješće o kvaliteti zraka s mjernih postaja na području Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje, siječanj 2013. – prosinac 2013. Donesena je Odluka o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta javne vodoopskrbe Makarskog primorja (izvorišta „Vrutak“-Makarska, „Orašje“-Tučepi, „Vrutak“ i „Grebice“- Podgora i „Baška Voda“ -Baška Voda), Odluka o izmjeni Odluke o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru u svrhu postavljanja naprava i gospodarskog uzgoja lubina, komarči i školjkaša na dijelu k.o. Milna, predio uvala Maslinova, Zaključak o davanju suglasnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju „Biokovka“ Makarska, Zaključak o davanju suglasnosti na Odluku o davanju na korištenje Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije dijela poslovnog prostora Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije u objektu u Imotskom, Dr. J. Mladinova 2 b. Doneseno je i niz zaključaka o očitovanju na ponudu na pravo prvokupa kulturnog dobra, te Odluka o osnivanju i imenovanju Komisije za provedbu javnog natječaja za dodjelu u zakup

ustanovljenih lovišta na području Splitsko-dalmatinske županije i Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju i imenovanju Stručne komisije za izradu prijedloga odluka o ustanovljenju zajedničkih lovišta u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Vijećnici pitaju

Milan Lažeta, vijećnik, postavio je pitanje županu vezano za otvaranje „Splitskog ljeta“, na kojem nije bilo niti riječi o Splitsko-dalmatinskoj županiji koja sufinancira splitsku kulturu u iznosu od 800.000,00 kuna. Interesira ga u čemu je problem kada se događa ovakva medijska blokada, ne samo vezano za kulturna događanja već i sportska i ostala događanja.

Zlatko Ževrnja, župan, izrazio je nezadovoljstvo tretmanom u javnim medijima. Posebno s toga što je Županija u prošloj godini izdvojila za splitski HNK iznos od 1,5 milijuna kuna, bez obzira što Županija nije suosnivač HNK niti ima zakonsku obvezu sufinanciranja. Županija prepoznaje važnost kulture Grada Splita te je s toga izdvojila sredstva za održavanje programa „Splitskog ljeta“, u iznosu od 400.000,00 kuna. Osobno je nazočio otvaranju ali nije u mogućnosti odgovoriti na takvo ponašanje medija. Vijećnik Lažeta zamolio je župana da obavi razgovor s predstavnicima HRT-a na navedenu temu.

A.-M.Š.

KONZULICA REPUBLIKE MAĐARSKE POSJETILA ŽUPANIJU

Župan Zlatko Ževrnja i njegov zamjenik Ante Šošić upriličili su 22. srpnja primanje za Annu Szlanyinku, konzulicu Republike Mađarske u Splitu. Župan je, uz riječi dobrodošlice podsjetio na dugogodišnje prijateljstvo između Mađarske i Hrvatske, te zahvalio na podršci koju su nam pružili kako u Domovinskom ratu, tako i u procesu pridruživanja EU. Stavio se na raspolaganje, zajedno sa svojim suradnicima za sve oblike suradnje. „Mađarski turisti rado posjećuju našu županiju. O tome govori broj od 65 tisuća mađarskih turista koji je posjete. Mi ćemo poduzeti sve kako bi ta brojka narasla i kako bi naša županija bila sigurna destinacija“, kazao je župan. Veleposlanica Szlanyinku kazala je kako je upravo zbog velikog broja mađarskih turista donesena odluka o privremenom konzulatu u Splitu koji

uređuje od 15. lipnja do 19. srpnja. „Imamo dobre odnose sa svim službama u županiji, posebice policijom. Također, znam da se i naši mađari naseljeni u Splitu vrlo dobro snalaze, tako što se druže kroz kulturno umjetnička društva. Oni također predstavljaju raznolikost i bogatstvo vaše županije“, kazala je konzulica. Primanju je nazočio i počasni konzul Republike Mađarske u Splitu Ivo Staničić.

PRIMANJE ZA DJECU IZ POPLAVLJENIH SLAVONSKIH SELA

Ljetne kiše, one malo jače, poremetile su nam planove oko naših godišnjih odmora i uživanja na suncu i moru. Nama se poremetilo uživanje, a našim sunarodnjacima u Slavoniji kiša i bujice poremetili su njihov život, odnijeli njihove domove i sve što su stvarali. Ne možemo ih možda u potpunosti razumjeti, ali podršku i suosjećanje s njihovom tragedijom pokazala je čitava Hrvatska. Solidarnost se pokazala u svim gradovima i općinama diljem Lijepe naše, pa tako i u našoj Županiji. Sakupljalo se sve potrebno, uplaćivala su se novčana sredstva, organizirali koncerti, a kamioni puni hrane i sveg potrebnog išli su put Slavonije. Kako bi onima najmlađima makar na trenutak otklonili misli od surove realnosti, naša Županija, Grad Solin i Županijski Crveni križ darovali su djeci iz Slavonije ljetovanje na Čiovu. Župan je prilikom susreta s djecom iz poplavljenih područja izrazio suosjećanje s njima i njihovim obiteljima, ali isto tako i ponos što je cijela Hrvatska stala uz njih. „U ovu akciju su Županija i Grad Solin uložili oko sto tisuća kuna, ali i u ranijem razdoblju Županija je od prvog dana ove prirodne katastrofe pomagala raznim oblicima pomoći. Omogućujući djeci ljetovanje htjeli smo bar na kratko, na nekoliko dana odmaknuti im misli od ove katastrofe.“, kazao je župan. Djeca su bila smještena u kampu na Čiovu koji su zajednički izgradili Grad Solin, te općine Klis, Dugopolje i Muć. Gradonačelnik Solina Blaženko Boban naglasio je kako ovo ljetovanje zapravo nije poklon solinske gradske uprave, već solinske djece koja su se odrekla svog ljetovanja u korist onih koji su preživjeli ovu strašnu tragediju. „Djeca i mladi sa područja Grada Solina su ustvari donirala ovo ljetovanje. Naime Grad Solin svake godine izdvaja sredstva za ljetovanje djece i mladih sa svog područja. Ove godine djeca su se odrekla svog ljetovanja u korist svojih vršnjaka iz Slavonije. Zato veliko hvala ide djeci i mladima Solina“, ponosno je istaknuo gradonačelnik Boban. Đurđica Stjepanović, jedna od pet voditeljica koje su s djecom stigle iz Slavonije zahvalila je na svakoj toploj riječi, na svakoj upućenoj donaciji i bilo kojem drugom postupku dobre namjere. „Hvala u ime svih nas iz istočne Slavonije“, kazala je voditeljica Stjepanović. Primanju je nazočio predsjednik Županijske skupštine Petroslav Sapunar.

A.-M.Š.

PRIMANJE ZA EUROPSKE PRVAKINJE ANU I LUCIJU ZANINOVIĆ

Osvajačice zlatne medalje na Europskom prvenstvu Anu i Luciju Zaninović primili su župan Zlatko Ževrnja i predsjednik Županijske skupštine Petroslav Sapunar. „Možete biti putokaz i uzor ostalim ljudima i mladima i onim starijima. Vaš uspjeh predstavlja veliki rad i odricanje“, kazao je župan upućujući zlatnim sestrama najsrdačnije čestitke. Čestitke u ime županijskih vijećnika i svoje osobno uputio je predsjednik Skupštine Sapunar: „Lucija i Ana, ponosni smo na vas. Znamo kako je teško doći do vrha i tamo ostati. Za to je potrebna i upornost i stručnost“. Čestitke su uputili i treneru Toniju Tomasu. „Ovo je zajednička medalja Županije, Grada i našeg kluba. Sva sredstva koja su nam dodijeljena ulažemo u napredak i razvoj ovog sporta“, kazao je Tomas. Županija od samog početka, a to je punih 14 godina, prati uspjeh i uspon sestara Zaninović. „Hvala vam što vjerujete u nas. Nastojat ćemo opravdati to povjerenje novim uspjesima“, kazale su Ana i Lucija. Prvi put u povijesti dogodilo se da su sestre blizanke zlatne. One su i prve sestre blizanke koje su nastupile na olimpijskim igrama u ovom sportu. Nakon ovog velikog uspjeha, Ani i Luciji već slijede novi izazovi, nova natjecanja i prvenstva. Primanju je nazočio Zdravko Omrčen, pročelnik Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i šport.

ŽUPAN PRIMIO DR. JUDITH REISMAN

Naglasio je kako daje podršku njenim aktivnostima i aktivnostima njenih suradnika. „Protivimo se svakom nametanju ovakvog zdravstvenog odgoja u našim školama. Djeci treba omogućiti normalan razvoj. Hrvatska se izjasnila na referendumu da je brak zajednica muškarca i žene i to treba poštivati.“, kazao je župan Ževrnja. Suradnici dr. Reisman govorili su i akciji „Ne dirajte našu djecu“, te negativnim posljedicama ovako koncipiranog zdravstvenog odgoja koji ustvari počiva na kaznenom djelu zlostavljanja djece. Također su naglasili kako ova akcija nadilazi vjerske granice i barijere, jer su ljudi uključeni u akciju pripadnici različitih vjera i kultura. „U školama ne može biti nešto što se temelji na kaznenom djelu. Autor tih zločina se potpisao, napisao knjigu i postoji

dokumentacija koja potvrđuje sumnju na kazneno djelo. Upozorena sam, usto, i da je Štulhofer u sukobu interesa jer je u Hrvatsku dovodio deklarirane pedofile koji su na račun poreznih obveznika držali predavanja u Dubrovniku“, rekla je Vidović-Krišto. Judit Reisman istaknula je kako je u Hrvatsku došla zbog Karoline Vidović Krišto. „Skupili su se snažni ljudi na jednom mjestu i zato je rezultat referenduma bio takav, a postoji još mnogo toga što se može učiniti. Iz Hrvatske se šalje signal cijelom svijetu i SAD-u da se djeca mogu zaštititi i da se nešto može napraviti. Ne bi htjela da i Hrvatsku pogodi porast seksualnih zločina ili spolno prenosivih bolesti“, kazala je dr. Judit Reisman. Inače, dr. Reisman je boravila u Splitu povodom predavljanja knjige „Seksualna sabotaža“.

SHIFT KONFERENCIJA - NAJVEĆA REGIONALNA START UP KONFERENCIJA

Najveća regionalna start up konferencija čiji glavni pokrovitelj je bila Splitsko-dalmatinska županija otvorena je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu. Prilikom otvorenja sudionike konferencije pozdravili su župan Zlatko Ževrnja, predsjednik Republike dr. Ivo Josipović, pomoćnica ministra Goran Marasa, Zdenka Lončar, te gradonačelnik Grada Splita Ivo Baldasar.

Župan Zlatko Ževrnja istaknuo je kako je ovo sjajna prigoda za povezivanje znanosti i gospodarstva. „Sukladno vlastitim strateškim interesima i razvojnim dokumentima, naša Županija kroz različite programe potiče primjenu novih tehnologija u industriji. Na taj način jača održivost, konkurentnost i kompetentnost našeg gospodarstva.“, kazao je župan.

Naglasak u pozdravnim govorima bio je na značaju kojeg podrška javnih institucija ima pri razvoju novih tvrtki i stvaranja održivih poduzetničkih eko-sustava.

Nastavak konferencije također je protekao u znaku lokalnih start up eko-sustava kao recepta za globalni uspjeh. Važnost države i regionalnih institucija u ranim fazama razvoja poduzeća istaknuo je i Mike Butcher, urednik jednog od najpoznatijih tehnoloških medija na svijetu - TechCruncha. Smatra kako je za uspjeh na svjetskom tržištu prije svega potrebno stvoriti dobre uvjete za lokalni razvoj poduzeća.

Osim Mike Butchera svoje misli o svijetu poduzetništva su iznijeli i Urška Sršen (Bellabea), Amy Cosper, urednica globalnog poduzetničkog časopisa Entrepreneur, suosnivač Zynga Marcus Segal i brojni drugi.

Shift se održao u dva dijela: start up natjecanja i konferencijskog dijela. Na prvom danu konferencije, zatvorenom za javnost, 32 start up tima imala su priliku predstaviti svoje proizvode i usluge pred investitorima, medijima i odabranima – njih 150. Nakon prvog dana predstavljanja i konzultacija pod budnim okom iskusnih mentora, polovica njih ušla je u drugi krug, da bi na kraju konferencije za najbolju start up ideju bio proglašen BabyWatch

koji je otišao kući s 10.000 dolara koje je osigurala Splitska banka. Zadnja dva dana konferencije bila su prožeta brojnim predavanjima govornika iz cijelog svijeta, od čega je njih 30-ak stiglo iz Silicijske doline, Los Angelesa, Londona te Tokija koji su se svi okupili u prekrasnom gradu Splitu kako bi prenijeli svoja znanja i iskustva. Sudionici su imali prilike čuti iz prve ruke kako se to radi u planetarno popularnim startupima kao što je SoundCloud i na fakultetima poput Standforda gdje se projekti ne rade po uzoru na Silicijsku dolinu već se mostovi grade iz svoje sredine prema centru informatičke industrije.

Uspješnost ove konferencije ogledat će se u tome da neke od zamisli mladih IT stručnjaka, kao i prošle godine, privuku pažnju velikih ulagača koji će im pomoći u razvoju njihovih ideja. U konačnici, te ideje mogu koristiti, kako i našem gospodarstvu, tako i svima nama.

INICIJATIVA "FER CIJENE U GRAĐEVINARSTVU, SIGURNA RADNA MJESTA OSIGURANA BUDUĆNOST GRADITELJSTVA"

Glavna tema sjednice Gospodarsko-socijalnog vijeća Splitsko-dalmatinske županije održane 17. srpnja u Županiji bila je inicijativa HUP-a i sindikata graditeljstva pod nazivom „Fer cijene u graditeljstvu sigurna radna mjesta osigurana budućnost graditeljstva“.

Često se od vladajućih može čuti kako je graditeljski sektor tajna oporavka bruto domaćeg proizvoda i put izlaska iz krize. Međutim, građevinarstvo u Hrvatskoj nikako da se pokrene. Pokretači ove Inicijative uzrok tome vide u nesređenim odnosima u sektoru javne nabave u kojemu je najbitniji faktor ponuditi najnižu cijenu. „Ova inicijativa želi pokrenuti sve odgovorne da se zaustavi ubitačna praksa damping cijena, da

se javno priznaju i sagledaju sve posljedice ovakvog ponašanja. Osobito je potreban jasan stav politički odgovornih za gospodarstvo i graditeljstvo. Bez njihove pažnje, angažmana i odgovornosti stanje će biti sve gore .“, složni su i poslodavci i sindikati u graditeljstvu. Ante Šošić, zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije kazao je kako je ova inicijativa trebala biti započeta i ranije. Stanje u građevinskom sektoru u županiji je jako teško, a Županija pokrene slične inicijative koje bi pokrenule taj sektor. Dodao je kako je svjestan da su birokratske i administrativne prepreke ogromne, a parafiskalni nameti gospodarstvu nepodnošljivi. PDV na građevinsko zemljište koji stupa na snagu od 1. siječnja 2015. još više će naškoditi tržištu. „Građevinarstvo sudjeluje sa 7,5 posto u BDP-u, broj radnika u Hrvatskoj smanjen je za 33 posto, to je neodrživo“, upozorio je zamjenik župana. GSV Splitsko-dalmatinske županije će i dalje podupirati ovu inicijativu kako bi se popravila loša slika građevinskog sektora. Vesna Ivić-Šimetin, direktorica HUP Regionalnog ureda Split kazala je kako je svima jasno da treba mijenjati Zakon o javnoj nabavi te da najjeftinija ponuda ne može biti jedini kriterij, već je potrebno uvođenje dodatnih kriterija koji će biti garancija uspješno i kvalitetno provedenih radova. Ti kriteriji mogu biti kvaliteta, tehničke karakteristike, estetika, svrsishodnost, socijalni, ekološki i drugi uvjeti, reference, organizacija, kvalifikacija i iskustvo osoblja za izvođenje, servisna služba, tehnička pomoć, uvjeti isporuke, termini isporuke i izvođenja. Istaknula je i kako je potrebno izmijeniti ili donijeti novu zakonodavnu regulativu kojom bi se spriječilo obavljanje neregistrirane djelatnosti, odnosno rada na crno. Inicijativa je izradila katalog prijedloga i zahtjeva koje smatra nužnim za sprječavanje uništenja građevinskog sektora. Pozvala je sve relevantne da ju podrže kako bi se postojeće stanje promijenilo. Zahtjevom se traži hitna izmjena: Zakona o javnoj nabavi, Zakona o minimalnoj plaći, proširenje primjene noveliranog Kolektivnog ugovora za graditeljstvo iz 2013. na cijelu djelatnost, sprječavanje socijalnog dampinga, žurno preispitivanje procjene učinka Zakona o zabrani i sprečavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti te isti doraditi ili donijeti novi Zakon o sprečavanju rada na crno. Na 4. sjednici

GSV-a sudjelovali su Zoran Kačić, predsjednik vijeća imenovani predstavnik SSSH (Savez samostalnih sindikata hrvatske), Velimir Vilović, član vijeća, imenovani predstavnik HUP-a- tvrtka Cemex, Ružica Obradović, članica vijeća imenovani predstavnik HUP-a SANO-ustanova za njegu u kući, Darka Todorić (zamjena za Jozu Marića), član vijeća imenovani predstavnik HUS-a (Hrvatska udruga radničkih sindikata), te Anđelko Katavić, član vijeća, imenovani predstavnik Županije, v.d. pročelnik UO za gospodarstvo.

Pripremila: A.-M.Š.

REZULTATI ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNOG EU PROJEKT „SOLUTION“

Slika 1.

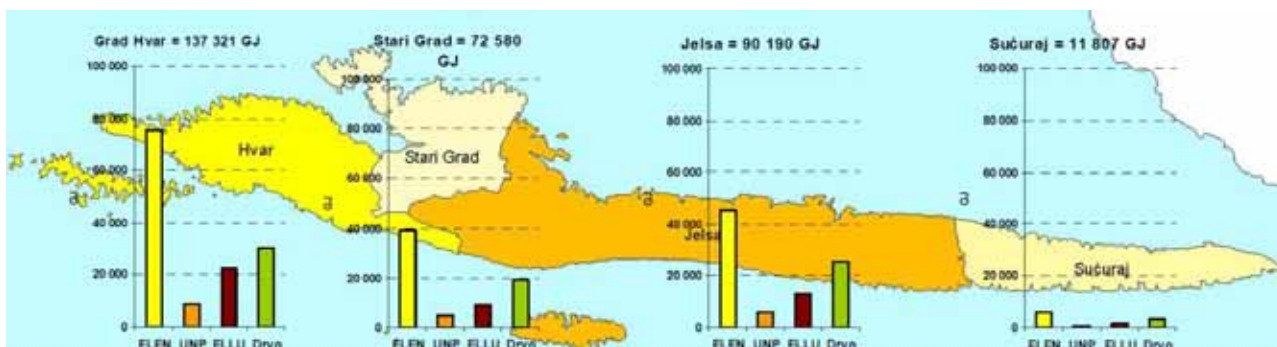
U studenom 2009. godine, u okviru EU programa FP 7 (Seventh Framework Program -Energy Concerto) započela je realizacija istraživačko razvojnog projekta **SOLUTION**, a što je akronim punog naziva **Sustainable Oriented and Long-lasting Unique Team for Energy Self-sufficient CommuNities** (Kronika Splitsko-dalmatinske županije br. 65/2010 i 82/2013).

SOLUTION je energetska, demonstracijski program koji se bazira na energetske učinkovitosti (EnU) i obnovljivim izvorima energije (OIE). On je dio CONCERTO inicijative šezdesetak europskih gradova i lokalnih zajednica koje svoju budućnost osmišljavaju na sebi svojstven, ekološki prihvatljiv način odnosno svoj održivi razvitak vide kao svoju budućnost, tj. sklad: modernizacije, tradicije i prirodnog okruženja, slika 1. Područje primjene u Hrvatskoj je otok Hvar.

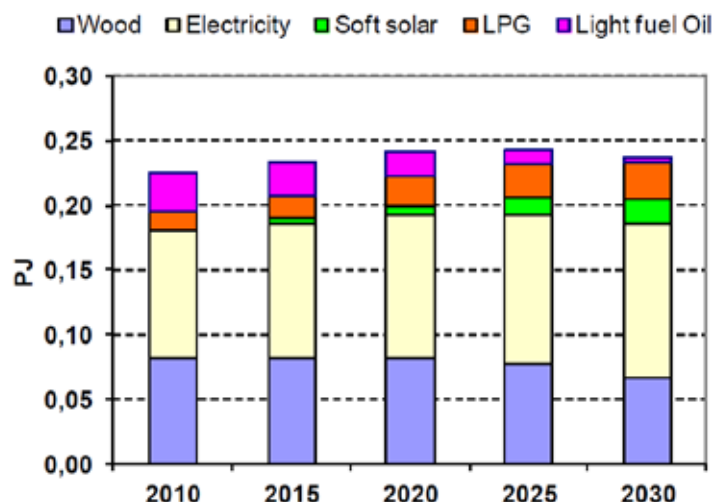
REALIZACIJA PROJEKTA

Realizacija projekta odvijala se kroz pet radnih paketa (WP). Sve aktivnosti na istraživanju i razvoju (npr. biomase, daljinskom grijanju, vjetro-turbinama, solarnim aplikacijama, eko zgradama i sl.) koordinirane su kroz zajedničko upravljanje te su usuglašavane na zajedničkim godišnjim sastancima. Dakle, svi projektni partneri dijele postignute rezultate/rješenja istraživanja, te predstavljaju pokretačku snagu u prijenos najboljih praksi i znanja na novim tehnologijama i energetske politikama lokalnim zajednicama u okviru projekta, odnosno CONCERTO zajednice.

Prvi radni paket (WP 1) - istraživanja, tehnološke inovacije na području energetike predstavljao je osnovu za sve daljnje aktivnosti na projektu i ostvarenje pojedinih demonstracijskih postrojenja. Unutar ove aktivnosti svaki od partnera je na području primjene detaljno analizirao postojeću potrošnju energije, raspoloživost energetske resursa, potencijal energetske učinkovitosti, kvalitetu energetske opskrbe i sustava (opskrba električnom, toplinskom/rashladnom energijom), te ulogu decentraliziranih energetske sustava, slika 2 i 3.

Slika 2. Raspodjela potrošnje energije po gradovima i općinama na otoku Hvaru

Slika 3. Projekcija potrošnje energije na Hvar uz primjenu solarnih toplinskih kolektora i energetske učinkovitosti u zgradarstvu

Temeljem dobivenih rezultata iz WP 1, u okviru drugog radnog paketa (WP 2) započeta su ostvarenja pokaznih/pilot projekata, koji će ukazati na potencijal i smjer energetske tranzicije u postizanju temeljnog cilja 20x20x20.

Smanjenje potrošnje energije primjenom mjera energetske učinkovitosti u zgradarstvu uz istovremeno maksimalno korištenje energije Sunca i biomase glavni su ciljevi energetske tranzicije otoka Hvara tj. postizanje smanjenja emisije štetnih plinova za 20% do 2020. godine. Postavljeni ciljevi dosegnut će se kroz slijedeće preduvjete:

- **u zgradarstvu**

- postojeće betonske zgrade treba toplinski izolirati,
- apartmanske/turističke zgrade trebaju koristiti solarnu pripremu tople vode,
- ventilacija prostorija treba biti s rekuperacijom topline,
- koristiti isparivačko hlađenje prostorija,
- koristiti moderne sustave: nisko-temperaturnog grijanja (podno i zidno) i stropnog hlađenja,
- koristiti foto-naponske module za proizvodnju el. energije,

- **u proizvodnji energije**

- sanaciju deponije ostataka prerade uljara (komine) uz istovremenu oglednu (kontejniziranu) proizvodnju komposta i energije,
- proizvodnju sječke i gorivih peleta iz otpadne biomase prikupljene na otoku Hvaru za potrebe lokalnih potrošača.

U okviru svojih aktivnosti Splitsko-dalmatinska županija je izradila energetske plan za otok Hvar te obnovila škole i dječje vrtiće (slika 4).

Slika 4.

Opće stanje objekata prije obnove

- građevinski loše (razredi E, F, G...) – djelomično konzervatorska ograničenja
- strojarske instalacije – uglavnom kotlovnice na LUEL prosječno upotrebljivog stanja ali neregulirane potrošnje i/ili elektrogrijanje
 - elektroinstalacije – uglavnom neštedljive
 - sanitarna oprema – uglavnom neštedljiva

Potencijalne uštede i investicije

- u prosjeku prijelaz iz F u B/C energetske razred
- kod standardnih rješenja: cca. 70% investicije i cca. 75% ušteda vezanih uz toplinsku energiju= građevinske mjere
- kod HIGH TECH rješenja: cca. 50% investicije i cca. 65% ušteda vezanih uz toplinsku energiju = građevinske mjere

Realizirane mjere energetske učinkovitosti

- MJERA 1. USPOSTAVA SUSTAVA GOSPODARENJA ENERGIJOM
- MJERA 2. SANACIJA GRAĐEVINSKIH ELEMENATA
 - Toplinska izolacija vanjskih zidova sa vanjske i/ili unutrašnje strane,
 - Toplinska izolacija stropa prema tavanu,
 - Zamjena postojećih drvenih prozora suvremenim prozorima sa PVC profilima s poboljšanim brtvljenjem i ugrađenim nisko-emisivnim (low-E) toplinsko izolacijskim staklom.
- MJERA 3. POBOLJŠANJE ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA
 - Zamjena postojećih žarulja sa žarnim nitima s štednim žaruljama
 - Ugradnja fotonaponske solarne elektrane snage 23,25 kW.
- MJERA 4. POBOLJŠANJE TERMOTEHNIČKOG SUSTAVA
 - zamjena klasičnih radijatorskih ventila sa termostatskim ventilima i regulacijskim elementima za promjenu količine protoka ogrijevnog medija na njima u boravišnim prostorima škole, sve u svrhu smanjenja potrošnje toplinske energije.
 - Ugradnja termo pločastih kolektora na ravnom dijelu krova i solarnog spremnika za pripremu PTV-e sa pratećom

- nakon obnove

- prije obnove

Slika 5.

Sumarni prikaz rezultata sanacije

Provedenom obnovom 6 objekata ukupne tlocrtnne površine od ~6.650 m² omogućeno je smanjenje emisije CO₂ za 94 tona na godinu, a u svakom objektu je smanjena potrošnja energije za više od 30%.

Ostvarenim rezultatima Splitsko-dalmatinska županija je doprinjela ostvarenju Nacionalnog energetskeg akcijskog plana, te i realizirala svoje obveze predviđene Zakonom o učinkovitom korištenju energije.

Za istaknuti je i rezultate primjene energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima. Naime, jedna od mjera u okviru projekta SOLUTION je i poticanje (do 50%) energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije (uglavnom solarni toplinski kolektori, realizirano njih 26) u obiteljskim kućama na otoku Hvaru. Na 11 obiteljskih kuća realizirana je energetska učinkovitost.

Nadalje, u okviru projekta je provedeno i ispitivanje potencijala korištenja biomase. U tu svrhu realizirano je pilot postrojenje (Pel.= 28 kW, P_{top.}= 58kW), slika 6. Kapacitet obrade postrojenja je 1.100 t bio-otpada. Temeljem provedenog mjerenja procijenjena proizvodnja električne energije je 112 MWh/god, a toplinske energije: 235 MWh/god. Količina dobivenog komposta je ~400 t/god. Struktura raspoloživog bio-otpada je: maslina 90%, sječka 7%, kuhinjski otpad 3%.

Slika 6. Bioplinsko postrojenje

Izradio: projektni tim

Split, rujan 2014.

BRIGA O OTOCIMA – VISOKO NA LJESTVICI PRIORITETA

Predstavnici Županije, na čelu s županom Zlatkom Ževrnjom boravili su u radnoj posjeti najvećem srednje dalmatinskom otoku Braču. U pratnji županijskih vijećnika Danice Baričević i Lovre Kušćevića predstavnici županije obišli su dovršene projekte, projekte u izradi, kao i planirane projekte koji se sufinanciraju iz Županijskog proračuna. Obilazak je započeo u Postirama, gdje se obišlo postrojenje tvornice „Sardina“. Jadranko Nežak, član Odbora za proizvodnju tvornice kazao je kako je ova tvornica jedna od najsuvremenijih te vrste u jugo-istočnoj Europi. „Ukupno od 40% investicije uloženo je u

nove tehnološke procese i suvremenu opremu. Sve je to učinjeno u cilju lakše konkurencije u borbi s osvajanjem tržišta s najvećim proizvođačima ribe u Europi, ali usudim se reći i u svijetu“, naglasio je Nežak. Župan Ževrnja kazao je kako se upravo na ovom primjeru ogleda uspješna suradnja poduzetnika, Tvornice Sardina, Općine Postira i Splitsko-dalmatinske županije. „Ovdje smo, zajedničkim snagama izgradili komunalnu infrastrukturu, Općina sa oko 20 milijuna kuna, Županija sa oko 4 milijuna kuna. Zapravo, bez ovakvih sufinanciranja ne bismo mogli na vrijeme osigurati ono što je potrebno za funkcioniranje tvornice. Nije se smio dogoditi niti jedan dan kašnjenja, na što smo posebno ponosni, kao i na činjenicu kako ovdje radi puno domaćeg stanovništva“, rekao je župan. Sljedeća točka obilaska bila je Općina Nerežišće, nemorska

Tvornica "Sardina" danas

Tvornica "Sardina" nekad

općina ovog prekrasnog otoka, na prostoru koje se vrlo uspješno razvija poduzetnička zona. „Ovo je primjer uspješne poduzetničke zone, jer se prvenstveno radi o proizvodnoj zoni. Naime, 50% djelatnosti je proizvodne naravi“, istaknuo je župan. Zona se i dalje razvija i to uz suradnju Općine i Županije. Isto su posvjedočili i radni strojevi na terenu. Županija je do sada u ovu zonu uložila 2.400.000, 00 kuna. Ove godine Županija će izdvojiti oko 1.000.000,00 kuna, kako bi se stvorili uvjeti za daljnju izgradnju gospodarskih objekata. „Naša Općina već nekoliko godina aktivno radi na izgradnji ove poduzetničke zone u kojoj trenutno ima 200 zaposlenih, a nova radna mjesta otvorit će se nakon dovršetka izgradnje infrastrukture“, kazao je načelnik Općine Lovro Kušćević, naglašavajući kako ovo za razvoj mjesta i njegovo stanovništvo život znači. Pohvalio se i malim brojem nezaposlenih, te je istaknuo kako će taj broj biti smanjen na najmanju razinu

PZ Nerežišća

Pogled na Hvar

upravo dovršetkom radova. Županijski predstavnici obišli su i radove na prometnici koja ima veliko značenje kako za razvoj turizma općine tako i gospodarski razvoj. Na prometnici, s koje puca prekrasan pogled na otok Hvar, dovršena je prva faza izgradnje. Radi o velikom projektu, kako je istaknuo načelnik Kušćević, koji će okrenuti sliku razvoja Općine Nerežišće. Dopršetkom prometnice naselje Vela Hvarska bit će povezano s svojim središtem. Osim toga, kako je istaknuo Kušćević, ova prometnica spojiti će projekt razvoja zdravstvenog turizma s morem i Gradom Supetrom, a spojiti će i Nerežišće s Bolom. U dosadašnje radove Županijska uprava za ceste uložila je oko šest milijuna kuna.

Obilazak se nastavio posjetom pustinja Blaca i tamošnjem muzeju, koji pripada županijskoj ustanovi Centar za kulturu Brač. Županija svake godine ulaže znatna sredstva za očuvanje ove zaista jedinstvene baštine. Najveća investicija bila je sanacija stijena gdje je uloženo 2 milijuna kuna. Ove godine za sanaciju krovništva Županija je izdvojila 300 tisuća kuna. Posjećena je i Općina Bol, gdje se obišla lokacija buduće luke. „Za našu destinaciju prije svega ovaj projekt znači jedan novi iskorak. Naime, da bi se podigla kvaliteta Bola kao destinacije izgradnja luke je nužna. Stavljanjem luke u funkciju porast će i broj noćenja“, objasnio je načelnik Općine Bol Tihomir Marinković. Radi se o dogradnji 350 m nove operative luke, te oko 250 m lukobrana. Investicija je ukupne vrijednosti 35 milijuna kuna. Luka će imati kapacitet od 125-180 novih nautičkih vezova, ovisno o duljini brodova koji budu uplovljavali u luku. Zadnja destinacija radnog obilaska otoka bio je Grad Supetar, poveznica Brača s kopnom i ostalim dijelom Županije. Gradonačelnica Supetra zahvalila se Županiji za sve uloženo u njihov grad, posebno ističući dovršetak sportske dvorane, te projekta uvale Vlačica.

Samo u zadnje tri godine Županije je u razvoj otoka Brača, financirajući i sufinancirajući razne projekte uložila preko 100 milijuna kuna, a u naredne tri uložiti će još 80 milijuna kuna. Ovo je najbolji pokazatelj kako je briga o otocima i njegovom stanovništvu visoko na ljestvici prioriteta, a tako će biti i u buduće.

Pustinja Blaca - muzej

Supetar

ZAVRŠEN IPA PROJEKT PREKOGRANIČNE SURADNJE „ADRISTORICAL LANDS“

Projekt Adristorical Lands ciljao je na nove oblike održivog turizma kroz vrednovanje niza nedovoljno poznatih značajki kulturne baštine dviju nasuprotnih obala Jadrana koje nisu obuhvaćene uobičajenom turističkom ponudom.

Pokrenut je niz malih pilot projekata kojima će se unaprijediti turistička ponuda pojedinih odabranih područja, oživljavanjem starih obrta, tradicijske proizvodnje i pripreme hrane, zaštitom autohtonih proizvoda. Sve je to učinjeno u sklopu projekta Adristorical lands iz IPA programa Jadranske prekogranične suradnje 2007-2013, u kojemu se radilo na čak 250 lokaliteta u jadranskim regijama Italije, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Albanije.

Partner u Hrvatskoj bila je JU RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 3,9 mil. eura, dok je JU RERA za provedbu na raspolaganju imala 500.000 eura. Tim su novcima uređeni trg i okoliš u Humcu, te kućica koja će poslužiti za budući smještaj suvenirnice i etno-zbirke; obnovljen je trg u selu Mala Rudina; obnovljeni vidikovci u okolici Velog Grablja; obnovljeni putovi i mreža suhozidova u selima Brusje i Malo Grablje, te tradicionalne gustirne u Zaraču i Malom Grablju. Izrađena je podloga za upravljanje destinacijskim menadžmentom otoka Hvara, te materijalnom i nematerijalnom kulturnom baštinom, kao i prirodnom baštinom otoka, čiji važan dio čine eno-gastro baština hvarskih sela. Također je izrađena i projektna dokumentacija za glavni projekt destilerije lavande Malo Grablje, osnovne škole Zarače, zgrade zadruga, dućana i ribarnice u Brusju, te

projekt kanalizacije za naselja Humac i Malo Grablje.

Ovaj projekt nadovezuje se na strateške odrednice Splitsko-dalmatinske županije te županijske razvojne programe usmjerene na razvoj turizma i ruralnih područja. Od 2011. godine kroz isti program suradnje JU RERA S.D. provela je tri velika projekta vezana za unaprjeđenje razvoja ruralnih područja kroz poticanje poljoprivrede, razvoja tematskih staza i povratka života te turističkog razvoja etno eko sela.

Projekt osim obnove javne infrastrukture koja je glavni uvjet za povratak stanovništva i gospodarsku djelatnost u ovim selima, doprinosi očuvanju ovog jedinstvenog oblika tradicijske gradnje u kamenu te ukupnoj nematerijalnoj baštini ovih krajeva. U nekim selima, možda je najbolji primjer selo Humac, već je vidljiv povratak života. Stare kamene kuće se uređuju u kuće za odmor, rade se turističke ture i organiziraju događanja te smo svjedoci da ovakva turistička ponuda ima veliki potencijal u skladu s trendovima u turizmu. Cilj ovog, a i budućih projekata koje JU RERA planira razvijati na temu etno eko sela je oživljavanje tradicijske proizvodnje i starih obrta, poticanja poljoprivredne proizvodnje autohtonih sorti, priprema hrane na tradicionalan način.

RERA SDŽ

PREDSTAVLJEN PROJEKT „INFO-HEP CENTAR – PREKOGRANIČNOM SURADNJOM DO LAKO DOSTUPNIH ZDRAVSTVENIH I SOCIJALNIH USLUGA“

Na konferenciji za novinare predstavljen je projekt „INFO-HEP CENTAR – prekograničnom suradnjom do lako dostupnih zdravstvenih i socijalnih usluga“. Projekt koji je završen danom predstavljanja, a trajao je 15 mjeseci, kao vodeći partner provodio je HULOH „Hepatos“. Cilj projekta bio je poboljšanje kvalitete života i socijalne kohezije građana Hrvatske i Bosne i Hercegovine kroz prekograničnu suradnju i razvijanje zajedničkih aktivnosti u području zdravstva i socijalnih usluga. Projekt je vrijedan 100 tisuća eura, a sredstva su podijeljena između Hrvatske i BiH. Tatjana Reić, predsjednica udruge Hepatos, istaknula je kako je jedan od najvažnijih rezultata projekta analiza javnih politika u području virusnih hepatitisa koja do sada nije postojala ni u Hrvatskoj ni u BiH. Taj će dokument, tvrdi, poslužiti za buduće zagovaračke aktivnosti u izradi nacionalne strategije ili akcijskog plana za prevenciju virusnog hepatitisa. Također se zahvalila županu na inicijalnim financijskim sredstvima koje je Županija izdvojila za osnivanje i rad Udruge. Posebno se zahvalila i timu iz županijskog Nastavnog zavoda za javno zdravstvo koji je nesebično odradio terenski rad. Župan Zlatko Ževrnja istaknuo je kako će Županija i dalje podupirati rad Udruge i slične projekte. Naglasio je važnost prepoznavanja problema virusnih hepatitisa u našem društvu, jer ova bolest obuhvaća velik broj naših sugrađana, oko 65000 – 80000 oboljelih u RH, dok točni podaci za našu županiju kao ni za RH ne postoje. „Ne postoji registar oboljelih, a riječ je o bolesti koja je, prema najnovijim podacima WHO odgovorna za čak 78% primarnog raka jetre“. U sklopu projekta educirano je 30 posto liječnika primarne zdravstvene zaštite s područja Splitsko-dalmatinske županije. Oni

su prva karika u procesu dijagnostike i dobili su dodatne informacije o važnosti pravovremenog otkrivanja i liječenja hepatitisa. Građanima su pružene usluge testiranja, savjetovanja i informiranja u Info Hep Centru u Splitu te u šest mobilnih centara u Vrgorcu, Makarskoj, Supetru, Sinju, Imotskom i Vrlici, a testirano je više od 500 građana. Također se radilo i na većoj senzibilizaciji i informiranju javnosti s ciljem smanjenja stigme. „Mnogi ljudi niti ne znaju da su zaraženi. Radi se o tihoj bolesti koju je u tijelu moguće nositi 20 ili 30 godina prije pojave prvih simptoma, a tada je najčešće već prekasno. Nastojimo proširiti svijest ljudi o ovoj bolesti te utjecati na to da se što prije otkriju nosioci virusa koji su izvor zaraze. Prošlih smo godina radili testiranja na plaži Zrće koja je poznata po slobodnijem ponašanju mladih. Odaziv je bio jako dobar, dosta se mladih ljudi testiralo i na žalost među njima je i bilo i onih koji su bili pozitivni na testu“, kazala je Jasna Ninčević.

ŽUPANIJA DONIRALA KBC-U SPLIT NAJSUVREMENIJI ULTRAZVUČNI UREĐAJ

Najsuvremeniji ultrazvučni aparat s elastografijom i ultrafast dopplerom vrijedan 800 tisuća kuna župan Zlatko Ževrnja predao je sanacijskom upravitelju bolnice dr. Nikoli Kolji Poljaku.

„Jednostavno želimo ulažući u ovakav vid opreme doprinijeti kvaliteti rada KBC-a split kojem gravitira više od milijun stanovnika. Ovo je doprinos kvaliteti zdravstvene zaštite, ali i skraćivanju liste čekanja za određene preglede“, kazao je župan. Aparat, jedan od pet takvih u Hrvatskoj, služiti će za rano otkrivanje karcinoma dojke, ali i za ultrazvuk krvnih žila i abdomena. Županija je do sada u ovaj sektor uložila 22 milijuna kuna.

A.-M.Š.

SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA U VRHU

Splitsko - dalmatinska županija po svojim je rezultatima i odličnom turističkom prometu u kolovozu ostala na samom vrhu turističkih regija u zemlji po rastu dolazaka i noćenja u ovogodišnjoj sezoni. Tako je samo u kolovozu Splitsko-dalmatinsku županiju posjetilo 716 tisuća gostiju, što je čak 13 posto više nego lani, a realizirali su 4,7 milijuna turističkih noćenja, odnosno 8,3 posto više nego lani. Glavni dio turističke godine i prvih osam mjeseci Srednja Dalmacija završava s impresivnim brojem dolazaka od 1,949 milijuna (10,4 posto više) i 11,310 milijuna noćenja. Prvi su to podaci Ministarstva turizma i TZ županije temeljem kojih je jasno kako Splitsko - dalmatinska županija odrađuje svoju najbolju poslijeratnu sezonu, u kojoj su dvoznamenkasti rast u kolovozu imala sva velika turistička središta regije. Tako je Split i dalje na vrhu ljestvice najpopularnijih turističkih odredišta u zemlji i samo u kolovozu ga je posjetilo 90 tisuća gostiju, čime je ostvaren rast od čak 22 posto u odnosu na isti mjesec lani. Dvoznamenkasti rast bilježe i Trogir, Solin, Makarska, Klis, Omiš, Imotski.

PREZENTACIJA PROJEKTA 1000 HRVATSKIH PLAŽA – „AKCIJSKI PLAN UNAPREĐENJA I VALORIZACIJE JADRANSKIH PLAŽA“

Prezentaciju dosadašnjih rezultata istraživanja predmetnog projekta od strane Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, sveučilišta u Rijeci održao je prof. dr. sc. Dragan Magaš. Projekt je nastao iz potrebe da se plažnim resursima kvalitetnije upravlja što je postalo potreba, uz ostalo, i zbog sve veće napučenosti plaža. „U okviru projekta smo identificirali plažne prostore u županiji, dali njihova obilježja, strategijom diferencijacije ponudili određene teme, izradili kriterije za razvrstavanje plaža po temama, odredili kategorizaciju plaža te predložili upravljački model u okviru destinacijskog menadžmenta. Naime, plažama moramo kvalitetno upravljati, ali i otići korak dalje, treba ih, naime, brendirati i diferencirati prema temama“, kazao je prof. dr. sc. Magaš.

Postavljeni su kriteriji za razvrstavanje plaža po temama, određena je kategorizacija plaža i predložen upravljački model u okviru destinacijskog menadžmenta, s ciljem podizanje razine ponude na plažama. Diferencijacija plaža pružila je zbilja široku lepezu tema. Pokazalo se da su neke plaže idealne za obitelji s djecom, neke su adekvatne za ronilački turizam, na drugima je najbolje definirati ponudu za mlade. Među predloženim temama su i urbane promenadne plaže, romantične plaže, plaže sa sportskim i rekreacijskim sadržajima odnosno adrenalinske plaže, plaže za surfere, nudističke plaže, plaže za pse, eko plaže, plaže kulture. Motiv dolaska na godišnji odmor na neku destinaciju kod gotovo 80 posto ispitanika upravo su plaže, njihova kvaliteta, blizina, sadržaji. Ovim Projektom nastojati će se postići optimalna ravnoteža očuvanja prirodnih vrijednosti plaža i osigurati održivo korištenje njihovih razvojnih potencijala.

Plaže su visokovrijedan resurs i imaju poseban značaj. Istraživanje koje je u tijeku zbog toga ima i posebnu vrijednost, a ona se ogleda u očekivanim rezultatima istraživanja koji će omogućiti nositeljima razvojne politike u turizmu poduzimanje potrebnih mjera s ciljem učinkovitijeg upravljanja plažama kao značajnog resursa u razvoju i rastu Hrvatske kao poželjne turističke destinacije.

OBILJEŽEN DAN DRŽAVNOSTI

Polanjanjem cvijeća i paljenjem svijeća za sve one koji su svoj život položili kao kamen temeljac hrvatskoj državnosti, na Gradskom groblju Lovrinac započeo je program obilježavanja Dana državnosti. Vijence je položio predstavništvo Županije: župan Zlatko Ževrnja, zamjenik župana Luka Brčić, predsjednik Županijske skupštine Petroslav Sapunar. Vijenci su položeni i pred spomenik poginulim braniteljima u Domovinskom ratu u Parku branitelja, a na Marjanu je svečano podignuta hrvatska zastava. Nakon toga je u Vili Dalmacija održana zajednička svečana sjednica Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske županije i Gradskog vijeća Grada Splita. Predstavnik civilne i vojne vlasti, te ostale uzvanike pozdravio je predsjednik Županijske skupštine Petroslav Sapunar. „Između odluke Hrvatskog sabora i slobode i mira u kojem danas živimo stoje teške i neprocjenjive žrtve hrvatskih branitelja kojima dugujemo trajnu i vječnu zahvalnost. Onima koji su otišli na bojište i na žalost nikad se više nisu vratili neka je vječna slava i hvala“, zahvalio se predsjednik Skupštine svim poginulima za Domovinu. Svih onih koji su se tih 90-tih suprotstavili otimanju hrvatske državnosti prisjetio se i župan Ževrnja naglasivši kako svi zajedno moramo biti dostojni njihove žrtve. Naglasio je kako je odluku o samostalnosti trebalo braniti oružjem, od prve žrtve Josipa Jovića, do mirne reintegracije. Cijena slobode plaćena je krvlju i suzama, progonima i zatvaranjima i mnogim životima. „Vrijednosti koje moramo čuvati i prenositi novim pokoljenjima su domoljublje i žrtva branitelja, ponos, uzajamna solidarnost koji smo kao narod i nedavno pokazali, te sloboda i mir izgrađen na pravdi“, kazao je župan Ževrnja.

DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI, DAN HRVATSKIH BRANITELJA

Polanjanjem vijenaca na Lovrincu i pred zgradom Gradske uprave u Splitu je počelo obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Na Lovrincu pred Središnjim križem, na Groblju branitelja te na Spomen obilježje poginulim Bošnjacima-muslimanima u Domovinskom ratu, vijence je položio predsjednik Hrvatskog sabora Josip Leko, predstavnici Županije, Grada Splita, Hrvatske ratne mornarice, Policijske uprave Splitsko dalmatinske te udruga proizašlih iz Domovinskog rata. Obilježavanje praznika nastavilo se misom zahvalnicom u crkvi sv. Dominika.

Nakon mise, od Hrvojeve ulice preko Rive do Prokurativa krenuo je mimohod branitelja u pratnji rodbine i prijatelja. Ponosno su pronijeli ratne zastave svojih postrojbi. „Nek viori crven, bijeli, plavi svakoga dana u godini. Počivajte u miru hrabri naši vitezovi. Hrvatska čuva vaš san.“, kazao je na početku programa na Prokurativama glumac i voditelj Pere Eranović. Ovom prilikom župan se sjetio splitske rive iz 90 i tada održanog velebnog skupa, vlaka slobode 1995. kada je prvi Hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman obećao mirnu reintegraciju preostalog okupiranog područja Domovine, što je i ostvareno. „Zahvaljujem svom sudionicima Domovinskog rata, njihovim obiteljima, invalidima na velikom doprinosu

u stvaranju naše slobode. Dalje je na nama urediti i graditi Hrvatsku kako bi ona bila zemlja sretnih ljudi. Ja vjerujem da će tako i biti i da Hrvatska ima lijepu budućnost“, kazao je župan, čestitajući ovaj veliki dan. Posebno su pozdravljeni izaslanici brigada i postrojbi koji su nosili svoje ratne zastave, kao i gosti, pripadnici 204. vukovarske brigade. Gromoglasni motoristički pozdrav odaslala je ekipa motorista, veterana 4. gbr , a predstavljen je i ratni put svih postrojbi. Sve su pratili građani koji su se okupili u velikom broju. To je slika koja je odaslana iz Splita i cijele Županije sa porukom: „Branitelja i Domovine sjetiti se svaki dan.“

A.-M.Š.

SVEČANO U OPĆINAMA

Nizom događaja 24. srpnja obilježen je Dan Općine Marina, najzapadnije općine u našoj županiji, te njenog zaštitnika Sv. Jakova. Nakon polaganja vijenaca ispred središnjeg križa na marinskom groblju uslijedila je svečana sjednica Općinskog vijeća na kojoj su uručene nagrade zaslužnim pojedincima i kolektivima sa područja općine. Pojedinačna nagrada u vidu plakete uručena je: Dijani Rinčić, nastavnici OŠ „Ivan Duknović“ PŠ „Vrsine“ za iznimni rad u prosvjeti i očuvanju kulturne baštine. Ova vrijedna učiteljica, učiteljica mentor, zajedno sa svojim učenicima sudjeluje na poljoprivrednim sajmovima, ekološkim i humanitarnim akcijama, smotrama i susretima učenika promičući Marinu. Nagrada je uručena i fra. Ferdi Jukiću za njegov predan rad na obnovi župne kuće i dvora u Blizni te 23 godine župnikovanja u Blizni tijekom kojih je dao izniman i nesebičan doprinos očuvanju i njegovanju kršćanskih, ljudskih i svekolikih vrijednosti puka dalmatinske zagore. Treća dobitnica je umirovljenica Luce Pažanin, dobri duh KUD-a Ivan Duknović iz Vinišća, živa enciklopedija pjesama i napjeva Vinišća. Zahvaljujući njoj viniška pjesma je živa, viniško kolo oteto zaboravu, a izričaji marinskog kraja sačuvani za nadolazeće naraštaje. Godišnje-skupne nagrade dodijeljene su NK „Kalac“, iz Gustirne za uspješno sportsko djelovanje od osnivanja 1966.godine, njihov kontinuitet na području malonogometnog sporta, te iskazane sportske rezultate. Nagrađen je i MNK „Croatia“ – Blizna također za uspješno sportsko djelovanje (35 godina). Nagradu je dobila OŠ „Ivan Duknović“ PŠ „Vrsine“ za izvanredan doprinos zaštiti okoliša i njegovanju te očuvanju kulturne baštine.

S lavlje povodom Dana Općine Primorski Dolac započelo je svečanom sjednicom Općinskog vijeća, a trajalo je dva dana uz razne manifestacije u kulturnom i sportskom duhu. Središnji događaj ovogodišnjeg Dana Općine bilo je otvaranje nove sportske dvorane vrijedne 14 milijuna kuna. Dvoranu je uz župana Zlatka Ževrnju otvorio općinski načelnik Božo Vidić. Istaknuo je kako je ovo poseban dan za Dalmatinsku zagoru. „Ova dvorana puno znači ovom kraju jer se do sada na ovom prostoru nije nalazio ni jedan objekat gdje bi se njegovo stanovništvo moglo baviti sportskim aktivnostima.“ Dvorana će se moći koristiti za razne aktivnosti i ne samo sportskog karaktera, međutim, kako je rekao načelnik prioritet su školska djeca i njihove aktivnosti. Do velike dvorane nalazi se i mala sportska dvorana u kojoj se nalazi i teretana. Županija je sufinancirala izgradnju dvorane s 5 milijuna kuna. Osim otvaranja dvorane ovogodišnji Dan Općine obilježili su i neki od završnih radova u gospodarskoj zoni.

Župan Zlatko Ževrnja posjetio je Selca i Postira, bračka mjesta, koja su na blagdan Gospe Karmelske proslavila i Dan općine. U Selcima je župan Ževrnja sudjelovao u radu svečane sjednice Općinskoga vijeća na kojoj je načelnik Ivica Marijančević iznio što je sve učinjeno u minulom jednogodišnjem razdoblju te iznio planove za budućnost. Župan je obećao kako će i nadalje pomagati tom dijelu Brača osobito u onim projektima koji će omogućiti kvalitetnije življenje i brže razvojne iskorake. Župan je iskoristio priliku te hvarskom-bračkom-viškom biskupu Slobodanu Štambuku, čestitao 25. obljetnicu njegove biskupske službe.

Ovogodišnja Općinska nagrada dodijeljena je klubu Dobrovoljnih darovatelja krvi za njihov višegodišnji uspješni, a nadasve humani rad.

Župan je u Postirama nazočio predaji na uporabu predjela „Rot“ koji se sastoji od obnovljene obale, lukobrana, plaže i šetališta. U taj projekt, uz veliku pomoć Županije, uloženo 3,5 milijuna kuna. Nove sadržaje na korištenje predao je zamjenik župana Ante Šošić dok je blagoslov obavio postirski župnik don Tonči Jelinčić. Svečanoj sjednici Općinskoga vijeća bio je nazočan i Petroslav Sapunar, predsjednik Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske županije.

OLIMPIJADA MALIH ŠKOLA

U Radošiću je pod sloganom „Male škole – maloj školi“ održana prva Olimpijada malih škola. Pod pokroviteljstvom Splitsko-dalmatinske županije, a u organizaciji Županijskog športskog školskog saveza, učenici iz desetak malih županijskih škola s područja Brača, Šolte i Dalmatinske zagore odmjerilo je snage u pet natjecateljskih disciplina. Najviše zanimanja privuklo je skakanje u vrećama i potezanje konopa. Tako su Tijarica, Aržano, Lovreć, Studenci i ostali, uz sportsko druženje, scenskim nastupima predstavili svoje škole. Natjecanje su pratili i splitski olimpijci Milivoj Bebić, Josip Reić, Željko Jerkov te Perica Bukić. Žustro ih je bodrilo i oko pet stotina njihovih kolega. Osim onog sportskog i natjecateljskog Olimpijada je u prvom redu bila humanitarnog karaktera. Naime skupljana su sredstva za obnovu osnovne škole u Gunji. Bila je to i snažna poruka odaslana resornom

ministarstvu, a glasila je: Uložite sredstva za održavanje na životu područnih škola s malim brojem učenika. Održavanje područnih – malih škola garantira i opstojnost života na područjima na kojima ionako polako nestaje života. Nadamo se da će ova manifestacija puno vedrog duha i dobrih vibracija postati tradicionalna na radost svih nas, a posebno onih koji su na naša budućnost – učenika malih područnih škola.

KOMIŠKA FALKUŠA – PROMOTOR HRVATSKE I DALMACIJE

U Oslu su 17. srpnja započele višednevne svečanosti obilježavanja 200 godina Kraljevine Norveške. Na svečanosti je bila zastupljena Hrvatska sa komiškom ribaricom falkušom koja je uz dva vikinška broda drakara predvodila regatu od 300 povijesnih brodova u glavnoj ceremoniji. Regati je prethodila izložba fotografija na platnu Ive Pervana o komiškoj regati "Rota Palagruzona". Falkuša je ujedno bila i jedini povijesni brod s područja Mediterana koja je zajedno s povijesnim brodovima same Norveške te Švedske, Nizozemske, Danske, Islanda i Farskih otoka bila izložena u luci u Oslu. Ovom prilikom, među brojnim

uzvanicima i povjesničarima pomorske tradicije održano je predavanje o falkuši. Još jednu laskavu titulu donijela je falkuša iz Osla: Norveška institucija za zaštitu maritimne kulture Forbundet Kysten nazvala je našu falkušu ni manje ni više već „najatraktivnijim svjetskim povijesnim brodom“. Falkuša je tako bila izvrstan promotor hrvatske maritimne baštine, ali i Hrvatske kao turističke i pomorske destinacije, posebice kad se zna kako su svečanost u Oslu pratili brojni svjetski mediji i uzvanici.

Komiška falkuša najstarija ribarska brodice (gajeta) na Mediteranu čiju je repliku prije gotovo 20 godina sagradila ustanova Ars Heliuetica od kada njome sudjeluje na svjetskim okupljanjima starih brodova. Komiška gajeta, osebujno je plovilo jedinstvene ljepote i zavidljivući sposobnosti, kojemu opstanak duguju generacije Komižana.

A.-M.Š

MILNARSKO SRCE LJETA

Kulturno-turistička manifestacija "Milnarsko srce ljeta", u Milni na Braču, ove godine ponudila je, u razdoblju od 15. srpnja do 17. kolovoza, gotovo 40 događanja, primjerenih različitim zanimanjima Milnarana i njihovih gostiju. Uz priredbe milnarskih i bračkih kulturno-umjetničkih društava i udruga te likovne izložbe domaćih autora, njegovanje

lokalnih običaja i kulture predstavljeno je i u sadržaju nekoliko pučkih fešti dok je, za publiku probranijih glazbenih afiniteta, održan niz koncerata klasičnog te jazz i blues izričaja.

Također, ovogodišnjim programom propitkivani su novi scenski prostori na različitim lokacijama u Milni te je, nakon više od desetljeća, ponovno uspostavljena izložbena djelatnost u Galeriji "Servantes".

Uz prvu samostalnu izložbu Milnaranina Zorislava Bonačića Sarga te, jednako, autorskog dvojca Marine Ivelić i Olega Samardžića iz Supetra, osobitu pozornost pobudila je izložba iz ciklusa "Milna naših predaka", koji je, u sklopu "Milnarskog srca ljeta 2014.", nakon nekoliko godina, ponovno obnovljen postavom pod nazivom "Fotografije – čuvari duša". Odabrala ga je i priredila kustosica Margarita Sveštarov Šimat, od gotovo 700 fotografija iz milnarske prošlosti, koliko ih je tom prigodom ustupljeno iz albuma milnarskih obitelji te, istodobno, dokumentirano kao dio arhiva buduće Zavičajne zbirke Općine Milna.

Iz programa "Milnarskog srca ljeta 2014." za izdvojiti je, već tradicionalnu "Večer pisme i beside" domaće klape "Mrduja", koja je tom prigodom predstavila svoj najnoviji CD "Lanterna", uz gostovanje supetarske klape "Pupe" te milnarskih pjesnikinja Magde Marinković, Antonije Poklepović i Nine Kordić Gottestein, a kojom je manifestacija otvorena. Nastavljena je nastupima puhačkih orkestara, "Brassčuta" iz Pučišća i "Hrvatski sastanak 1888" iz Selaca, pučkom feštom s trkom tovara, sajmovima s proizvodima milnarskih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i kućne radinosti te folklornom večeri KUD-a "Ciciljona" i Tamburaškog orkestra "Supetar" iz Supetra.

Višegodišnjem, redovitom održavanju koncerata Međunarodne ljetne glazbene škole UZMAH, ove godine pridružila se Umjetnička organizacija "Aleph", nastupom komornoga gudačkog orkestra na programu "Ponoćna serenada", na balkonu roditeljske kuće Vladimira Nazora u Bobovišćima na moru te Ane Domančić, na flauti i Maria Penzara, na orguljama, na "Danima kampanela" u župnoj crkvi u Ložišćima.

Uz koncerte jazz i blues hrvatskih legendi - Zdenke Kovačićek, u pratnji splitskog "Harpoon Blues Banda", kultne splitske skupine "Otprilike ovako" i zagrebačke "Cadillac", pod vodstvom Waltera Neugebauera, u sklopu kulturno-zabavnog dijela manifestacije, upriličene su tradicionalne općinske fjere – središnja, za Dan Općine i blagdan Gospe od Karmela u Milni, uz nastup Marijana Bana i "Diktatora", "Dani Vale", početkom kolovoza u Bobovišćima na moru, uz Nenada Vetmu i skupinu "Drugi način" te "Užežin Vele Gospe" u Bobovišćima uz grupu "Bomba".

Kao završno događanje, održana je "Večer klapske pjesme", kojom su se, uz klapu "Mrduja", predstavile klape – "Turanj" iz Supetra i "Blaca" iz Nerežišća, a u kojima, također, pjevaju Milnarani. Tom prigodom, uz izniman prijem kod publike, održana je i aukcija radova polaznika, ove godine po prvi put održane, fotoradionice "Milna u mom oku".

Manifestaciju "Milnarsko srce ljeta" pokrenuo je i organizirao Centar za kulturu Milna, osnovan, kao javna ustanova Općine Milna, 2012. godine. Ovogodišnji program, ostvaren je uz suradnju nekoliko milnarskih udruga, općinske Turističke zajednice te mjesnih odbora Ložišća, Bobovišća i Bobovišća na moru. S obzirom na ovogodišnje, izvanredne proračunske okolnosti temeljem blokade općinskog računa, "Milnarsko srce ljeta 2014." održano je zahvaljujući povećem odazivu lokalnih sponzora, ali i samih mještana i vikendaša te osobito, donaciji Splitsko-dalmatinske županije.

A. ROŠIN

U ZVJEZDANOM SELU MOSOR ODRŽANA PRVA LJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI

Odmah po okončanju Prvog CB kampa, u Zvezdanom selu Mosor (ZSM) na podmosorskom vrhu Makirini je s uspjehom provedena i Prva ljetna škola tehničkih aktivnosti. U radu škole, u vremenu od 30. lipnja do 4. srpnja, sudjelovalo je 11 učenika osnovnih i srednjih škola iz Drvenika kod Makarske, Brnaza kod Sinja, Okruga Donjeg, Vrgorca i Splita. Za polaznike je održano pet radionica raznog sadržaja. Prvi je dan pripao predavanjima o fotografiji i fotografskim tehnikama, te praktičnoj provjeri tako stečenog znanja. Ta radionica digitalne fotografije je upriličena u suradnji s fotoklubom „Split“, a vodio ju je tajnik kluba Josip Ostojić. Drugog dana su učenici u sklopu astromodelarske radionice načinili model NASA-ine svemirske letjelice Mars Reconnaissance Orbiter, koji sada s drugim sličnim uradcima krasi strop velike dvorane zvezdarnice. Izradu modela je vodio astronom-animator ZSM-a Zoran Knez. Srijeda je pripala zrakoplovnom modelarstvu. Radionicu je vodio Ante Franić, član aerokluba „Split“, a svaki od polaznika je načinio po jedan model male jedrilice. Aerodinamička svojstva letjelica iskušana su na helidromu podno zvezdarnice. Radionica elektronike i automatike, održana sljedećeg dana, organizirana je u suradnji s udrugom „ABC informatika“. Radionicu je vodio predsjednik udruge Tomislav Parčina. Posljednjeg dana prvog ljetnog kampa na programu je bila robotička radionica koju je održao prof. Zoran Vukić, voditelj Kluba mladih tehničara OŠ Knez Trpimir, iz Kaštel Gomilice. Pored toga, djeca su svake večeri imala priliku slušati astronomska predavanja, ali i promatrati nebo velikim teleskopom iz kupole zvezdarnice. Veliko je zanimanje kao i obično pobudio i astro-kviz kojim je zadnje dvije večeri provjereno znanje mladih polaznika.

Za koordinaciju rada ljetne škole i njenu logističku podršku, bio je zadužen tajnik ZSM-a Tomislav Nikolić. Petodnevna ljetna škola održala se i 28. srpnja, a ove godine Zvezdano selo Mosor bilo je domaćinom i već tradicionalnog, šestog po redu Radioamaterskog kampa.

Izvor: ZS MOSOR

Pripremila: A.-M.Š

Splitsko-dalmatinska županija

- Sjedište: Split
- Adresa: Domovinskog rata 2
- Telefon: 021 400 259
- E-mail: splitsko.dalmatinska.zupanija@dalmacija.hr
- Web stranica: <http://www.dalmacija.hr>

ŽUPANIJSKI UPRAVNI ODJELI I SLUŽBE

Ured Župana

Tel: +385 21 400 212
 Fax: + 385 21 400 166
 Adresa: Domovinskog rata 2/IV

Tajništvo Županije

Tel: + 385 21 400 252
 Fax: + 385 21 400 087
 Adresa: Domovinskog rata 2/IV

Upravni odjel za gospodarstvo, razvitak i europske integracije

Tel: +385 21 400 232
 Fax: +385 21 400 085
 Adresa: Domovinskog rata 2/IV

Upravni odjel za pomorstvo i turizam

Tel: + 385 21 400 282
 Fax: + 385 21 400 153
 Adresa: Domovinskog rata 2/I

Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb

Tel: + 385 21 400-223
 Fax: + 385 21 400-000
 Adresa: Domovinskog rata 2/IV

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport

Tel: + 385 21 400-222
 Fax: + 385 21 400-000
 Adresa: Domovinskog rata 2/IV

Upravni odjel za proračun i financije

Tel: + 385 21 400 272
 Fax: + 385 21 400 071
 Adresa: Domovinskog rata 4/III

Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša

Tel: +385 21 400-120
 Fax: + 385 21 490-941
 Adresa: Bihačka 1

Upravni odjel za prostorno uređenje

Tel: +385 21 400-130
 Fax: + 385 21 490-940
 Adresa: Bihačka 1

Služba za javnu nabavu

Tel: +385 21 400 030
 Fax: + 385 21 400-166
 Adresa: Domovinskog rata 2/I

Služba unutarnje revizije

Tel: + 385 21 400-299
 Adresa: Domovinskog rata 2/IV

Zaštićena područja - Spomenik prirode - Grapčeva špilja

Grapčeva špilja, kolijevka hvarske kulture i civilizacije, najvažniji prapovijesni nalaz iz mlađeg kamenog doba (neolita), 5000 - 4000 god. pr. Krista, jedno je od najstarijih nalazišta na Jadranu i Mediteranu. Nalazi se istočno od sela Gromin dolac u središtu otoka Hvara u općini Jelsa, a zaštićena je 1964. godine.

Nalazi se na 239 m nadmorske visine i kultno je mjesto neolitskog otočanina. Špilja se sastoji od male (13,5 x 5 m) i velike (22 x 23 m) dvorane okružene hodnicima i manjim prostorijama.

Stalaktiti i stalagmiti koji krase špilju nalikuju na utihnule orgulje prošlih vremena, stvarajući dojam tišine i jeke, pružajući veličanstven i nezaboravan izgled.

